

Katern Startweekend

dat je
groeien
mag

Voorwoord

Na de zomerperiode gaat het nieuwe seizoen in de gemeente weer van start. Veel gemeenten beginnen met een startweekend of startdag. Daarna gaat het jeugd- en gemeentewerk weer op volle toeren draaien. In dit katern vind je handvaten om deze start van het winterseizoen vorm te geven.

Startthema

Met een nieuw seizoen dat voor de deur staat, volgt ook weer een nieuw HGJB-startthema. Centraal staat het gedeelte over de ware Wijnstok en de ranken uit Johannes 15:1-12. De onderliggende gedachte hierbij is dat je je het geloof niet zomaar eigen maakt. Het behoort bij de vrucht van de Geest, die mag en moet groeien. Het seizoen 2024-2025 willen we starten met het thema *Dat je groeien mag...*! We willen samen met gemeenten nadenken over hoe die groei kan plaatsvinden. Wat is daarvoor nodig en hoe kunnen we daar in het jeugdwerk aan bijdragen? Met dit startthema willen we elkaar motiveren om in Hem te blijven, opdat we mogen groeien!

In de verschillende onderdelen van deze katern is steeds geprobeerd om een link te leggen met het startthema. Daarbij is met name gespeeld met termen als 'groeien' en 'verbonden blijven'. De bijbelstudie in deze katern gaat over Johannes 15:1-12. Dit is het bijbelgedeelte dat centraal staat tijdens het startweekend. Jezus roept Zijn discipelen op om in Hem te blijven, zodat ze vrucht mogen dragen. Zo mogen ook wij elkaar aansporen om dichtbij Hem te blijven (door gebed en Bijbellesen) en zodoende vrucht gaan dragen.

Het startthema helpt om de start, maar juist ook het seizoen dat daarna volgt, een inhoudelijk stempel te geven. Naast dit katern is/ komt het volgende via onze website beschikbaar.

- Basiskatern met algemene informatie over het jaarthema en centrale bijbelgedeelte (is al te downloaden)
- Katern Startzondag (verschijnt begin mei)
- Startavond jeugdwerkleiders (september)
- Programma's methodeplatform (vanaf september op hgjb.nl/methode)

Katern Startweekend

In dit katern staan allerlei concrete werkvormen en tips voor een gezellige en verbindende start van het seizoen. Al deze activiteiten zijn gekoppeld aan het startthema. De ideeën zijn opgedeeld in 'vijf ingrediënten' (zie hoofdstuk 2).

Naast een vorm voor Bijbelstudie biedt dit katern ook informatie over het bijbelgedeelte dat centraal staat bij dit startthema. Nog meer informatie zal t.z.t. in het katern startzondag staan. Dit katern gaat helemaal in op het bijbelgedeelte en bevat een preekschets, nog meer achtergrondinformatie bij het bijbelgedeelte, suggesties voor de liturgie en suggesties ter bespreking van Johannes 15.

We hopen dat dit inhoudelijke en creatieve katern je helpt om het startthema *Dat je groeien mag!* handen en voeten te geven tijdens het startweekend.

We wensen je een gezegende en goede start toe!

HGJB Startthema commissie

Programma startweekend

Een startweekend of startdag kan op verschillende manieren worden ingevuld. Het belangrijkste doel is de gezamenlijke start van een nieuw seizoen waarbij gemeenteleden op een ontspannen manier (nader) met elkaar kennismaken en bezig zijn met een inhoudelijk thema. Hieronder geven we drie mogelijke indelingen van een startweekend.

Programma 1 (zaterdag en zondag)

Zaterdag

14.00 uur: Opening en ontmoeting

15.00 uur: Kennismaking en spel

16.00 uur: Creativiteit

17.30 uur: Eten en ontmoeting

Zondag

9.30/10.00 uur: Eredienst, ontmoeting en bijbelstudie

Programma 2 (alleen zaterdag)

Zaterdag

14.00 uur: Opening en ontmoeting

15.00 uur: Kennismaking en spel

16.00 uur: Creativiteit

17.30 uur: Eten en ontmoeting

19.00 uur: Bijbelstudie

Programma 3 (alleen zondag)

Zondag

9.30/10.00 uur: Eredienst en ontmoeting

12.30 uur: Eten en creativiteit

13.00 uur: Kennismaking en bijbelstudie (preekbespreking)

Vijf ingrediënten

Zoals een goede maaltijd uit de juiste ingrediënten bestaat, moet ook een geslaagd startweekend de juiste ingrediënten bevatten. Een goed programma bevat daarom minimaal vier (of liever vijf) ingrediënten die voor een startweekend onmisbare smaakmakers zijn:

- 1. Ontmoeting** – het beleven van de onderlinge band, in het besef dat je als gemeenteleden aan elkaar gegeven bent.
- 2. Kennismaking** – het leren kennen van je mede-gemeenteleden: wie zitten er eigenlijk bij mij in de kerk? Hoe goed ken ik hen en kennen zij mij?
- 3. Bijbelstudie** - samen stilstaan bij een bijbelgedeelte om van de Heere God te leren, maar ook van elkaar.
- 4. Spel** - op een ontspannen en/of sportieve manier met elkaar aan de slag.
- 5. Creativiteit** - op een creatieve manier wordt er stil gestaan bij het thema.

Deze basiselementen zijn belangrijk in ieder startweekend. In onderstaande menukaart kan worden gekozen uit verschillende ingrediënten voor een passend menu voor de gemeente. Elk ingrediënt moet in ieder geval één keer in een startweekend terugkomen. Uit onderstaande menukaart kun je zelf kiezen welke mogelijkheden het beste bij jouw gemeente passen. Ook kun je de menukaart gebruiken om inspiratie op te doen voor je eigen ideeën.

Menukaart

Ingrediënt	Titel werkvorm	Korte omschrijving	Bijlagen:
Ontmoeting	Bingo	Door middel van het spel 'Bingo', ontmoeten de gemeenteleden elkaar.	1
Kennismaking	Fruitschaal	Met verschillende metaforen omschrijven de gemeenteleden zichzelf en leren ze elkaar beter kennen.	
	Fruit-abc	Gemeenteleden kiezen een fruitsoort en stellen aan de hand van de letters zichzelf aan de groep voor.	2
Bijbelstudie	Lees- en verwerkingsopdrachten	Gemeenteleden lezen samen de Bijbel en verdiepen zich in het Bijbelgedeelte uit Johannes 15:1-12 en gaan hierover in gesprek.	3
	Achtergrondinformatie	Informatie over het Bijbelgedeelte.	
	Suggesties kinderen/jongeren	Voorbeelden om de boodschap vanuit het Bijbelgedeelte naar de leefwereld van kinderen en jongeren te brengen.	
Spel	Het groeispeel	Gemeenteleden strijden in teams tegen elkaar en voeren kleine opdrachten uit met als doel als eerst hun rank vol te krijgen.	4
Creativiteit	Bible journaling	Gemeenteleden gaan op een creatieve manier aan de slag met het Bijbelgedeelte.	

Deze werkvormen zijn bedoeld om gemeente breed in te zetten. Bij de opzet hebben we zowel jong als oud op het oog gehad. We hopen dan ook dat de suggesties gebruikt zullen worden in een setting waarbij zowel kinderen, jongeren als ouderen aanwezig zijn. Juist een startweekend is daarvoor bij uitstek geschikt.

EXTRA ideeën om het hele seizoen aan de slag te gaan met het startthema *Dat je groeien mag!*

In het basiskatern worden een aantal aspecten genoemd en uitgelegd die een onderdeel vormen van het jaarthema *Dat je groeien mag!*. Het is mooi als je gedurende het hele seizoen op verschillende 'plaatsen' in de gemeente invulling kunt geven aan het jaarthema. Uiteraard kun je hiervoor volop putten uit deze katern. Ga op je kinder- of tienerclub bv. aan de slag met het genoemde spel.

- Als jullie op de kinderclub werken met de HGJB-Clik-methode, kun je de programma's opzoeken die passen bij het startthema.
- Organiseer een maaltijd en nodig oud en jong uit om te komen eten. Zorg dat je leuke gespreksvragen hebt om bij elke 'gang' van de maaltijd over door te praten. Zet deze vragen op tafelkaartjes of op placemats. In plaats van een etentje kun je ook denken aan een spelletjesavond.
- Om de mensen betrokken te houden bij het startthema, laat je de titel regelmatig terugkomen in berichten in het kerkblad en/of bij de activiteiten die georganiseerd gaan worden.
- In plaats van een aparte bijeenkomst, kun je ook na afloop van een dienst een moment van lofprijzing en aanbidding organiseren.
- De HGJB heeft een serie boekjes over geloofsopvoeding voor ouders met kinderen van 0-16 jaar uitgegeven onder de titel 'Voorleven'. De boekjes bieden praktische handvatten, casussen en volop gespreksstof voor een ouderkring, moedergroep of doopkring. Er wordt in de gezinnen geleerd hoe je kunt meewerken aan de opbouw van de gemeente. Er wordt ook geleerd hoe je kunt luisteren naar Gods Woord. Het is fijn om hierover met elkaar in gesprek te gaan. Dit is ook het samen opbouwen van de gemeente. De boekjes zijn te bestellen via onze website.

Om direct door te gaan naar de informatie rondom het collectepakket klikt u op de volgende link. <https://www.hgjb.nl/collecteren>

↗ overmaken: als u voor de HGJB collecteert, kunt u de opbrengst rechtstreeks na ons overmaken op NL35RAB00308316835 t.n.v. HGJB te Bilthoven, o.v.v. collecte en naam en plaats van uw gemeente.

Collectepakket

De dienst op de startzondag is bij uitstek een dienst waarvan u de collecte kunt bestemmen voor goed jeugdwerk. De HGJB heeft een collectepakket ontwikkeld om de collecte in uw gemeente te ondersteunen (collecte-envelop, collectefolder, kopij voor de kerkbode). Op www.hgjb.nl kunt u ons aanbod bekijken, downloaden en bestellen. Hebt u zelf ideeën of wensen ten aanzien van de collecte? Wij denken graag met u mee.

Suggesties

Startweekend *Dat je groeien mag!*

Liederen

Het is mooi om tijdens het startweekend ruimte te maken om samen te zingen. Zingen verbindt! De volgende psalmen en liederen passen goed bij het startthema.

- Psalm 1: 2
- Psalm 25: 6 en 7
- Psalm 52: 6 en 7
- Psalm 92: 7 en 8
- Psalm 100
- Psalm 105: 1 en 2
- Psalm 107: 19
- Psalm 119: 53 en 54
- Psalm 122
- Psalm 130: 3
- Psalm 138: 1 en 4
- Psalm 147: 6
- OTH 139 Kom, Heil'ge Geest, Gij vogel Gods
- OTH 141 Leid mij, Heer, o machtig Heiland
- OTH 142 Wat zijn de goede vruchten
- OTH 210 U bent de God die roept
- OTH 230 Het Woord van God
- OTH 246 Maak mij rein voor U
- OTH 273 Heer ik kom tot U
- OTH 277 Houd me dicht bij U
- OTH 280 Jezus, ik wil heel dicht bij U komen
- OTH 284 Laat me in U blijven, groeien, bloeien
- OTH 288 O Vader, die de Landman zijt
- OTH 363 U roept ons samen als de kerk van de Heer
- OTH 539 Lees je bijbel, bid elke dag

Het maken van groepen

Bij enkele werkvormen is het nodig om in groepjes samen te werken.

Ook het vormen van groepjes kan aan de hand van het startthema.

Deze manieren zijn uiteraard voor alle 'ingrediënten' van het startweekend te gebruiken. Hieronder vind je een aantal ideeën.

- Puzzel van foto's van druiventrossen:
Zoek een aantal foto's op van druiventrossen via het internet. Print deze uit en knip ze in puzzelstukjes. Verdeel de stukjes

over de deelnemers. Vraag vervolgens of de deelnemers de puzzel oplossen. Zoek de puzzelstukken bij elkaar die samen een druiventros vormen. Heb je deze gevonden, dan weet je meteen wie er in jouw groep zit.

- Kaartjes met vragen:
Deel kaartjes uit bij binnenkomst met een vraag erop. Deze vraag moet je aan anderen stellen. Als je zeven personen hebt gevonden die 'ja' op deze vraag hebben gezegd, vormen jullie een groepje. De persoon die dus 'ja' zegt op jouw vraag, moet bij jou blijven staan/lopen. Als je eenmaal één keer 'ja' hebt gezegd, mag je je eigen vraag niet meer stellen. Je moet dus wel even doorgaan met de vraag stellen. Vragen kunnen bijvoorbeeld zijn: Heb jij een kat? Heb jij een cavia? Is pizza jouw lievelingseten? Vind jij spruitjes ook vies? Enz.
- Kaartjes met woorden
Maak kaartjes met elk een woord erop. Bijvoorbeeld startthema, kerk, groeien, ranken, startdag, ouderen, jongeren, enz. Bedenk van tevoren hoeveel mensen er in een groep moeten zitten. Zoveel kaartjes met hetzelfde woord moeten er gemaakt worden. Deel deze kaartjes uit bij binnenkomst. Vertel bij de introductie van het startweekend een verhaal, waarbij je deze woorden opnoemt. Als je jouw woord hoort, ga je staan. Je ziet nu alle personen staan die bij jou in je groepje horen. Zoek elkaar na het verhaal op. Leg eventueel de woorden op tafels en ga met jouw groepje bij de tafel zitten van jouw woord.
- Gekleurde stickers
Maak van tevoren kleine gekleurde stickers. Het aantal stickers van dezelfde kleur, bepaalt het aantal groepen. Plak de stickers op de voorhoofden van de personen. Het is aan hen om een groepje te vormen met verschillende kleuren. Let op: er wordt niet gepraat. Ze gaan dus op zoek naar anderen en vinden met gebaren bij welke groep ze horen. Als ze een groepje hebben gevormd, gaan ze bij elkaar zitten

ONTMOETING

Kennismakingsbingo

Kennismakingsbingo is een spel dat ervoor zorgt dat de deelnemers op een ontspannen manier met elkaar aan de praat raken.

Het doel van dit spel is dat de deelnemers door de ruimte lopen en namen verzamelen van andere deelnemers die genoemde eigenschappen op het bingokaart hebben.

Benodigdheden

- Bingokaarten (speciale varianten). Potloden of pennen
- Ruimte om het spel te spelen

Werkwijze

Deel aan iedereen een bingokaart en een pen uit. Leg het doel van het spel uit en de volgende spelregels:

Ga naar iemand toe en vraag of hij/zij positief op een van de stellingen op de bingokaart kan antwoorden. Als dat zo is, schrijf dan de naam in het vakje met de stelling. Per persoon mag je maar een vakje invullen.

Zodra iemand een volledige rij (5 op een rij) vol heeft (horizontaal, verticaal of diagonaal), roept hij of zij 'BINGO!'

Het werkt het beste om niet te stoppen als er iemand Bingo heeft, maar een tijd af te spreken. Je kunt bijvoorbeeld na 15 minuten het spel afronden en iedereen vragen om te tellen hoeveel keer hij/zij Bingo heeft gescoord. Degene met de meeste 'Bingo's' is de winnaar.

Dit spel is een leuke manier om humoristische of bijzondere dingen over iemand te weten te komen.

KENNISMAKEN

1. Fruitschaal

Met behulp van verschillende fruitsoorten leren gemeenteleden elkaar (beter) kennen.

Benodigdheden

- pennen
- papier
- doos/bakje

Werkwijze

Geef iedereen een pen en een stuk papier. Vraag dan aan de deelnemers: Stel je voor, dat je een stuk fruit bent, wat voor fruit zou je dan willen zijn? Iedereen schrijft zijn of haar keuze bovenaan het papier en zet eronder tenminste drie positieve eigenschappen van dit fruit. Verzamel vervolgens alle papieren in een doos.

Neem de papieren één voor één uit de doos en lees het fruit en de opgeschreven positieve eigenschappen hardop voor. Vertel nog niet wie welk fruit gekozen heeft.

Besprek met elkaar wat iedereen vindt van de gekozen fruitsoorten en de eigenschappen. Als alle fruitsoorten besproken zijn, kan iedereen onthullen voor welk fruit hij of zij gekozen heeft.

2. Fruit-abc

Gemeenteleden kiezen een fruitsoort en stellen aan de hand van de letters zichzelf aan de groep voor.

Benodigdheden

papiertjes met daarop verschillende fruitsoorten (bijlage 2)

Werkwijze

Leg de papiertjes op tafel neer. Laat elke deelnemer een fruitsoort kiezen. Met de letters van dit fruit gaan ze zich zelf voorstellen.

Bijvoorbeeld: PEER

P – Peter: mijn naam is Peter

E – enthousiast: ik ben vaak enthousiast

E – elektra: voor mijn werk ben ik veel bezig met elektra.

R – rood: mijn lievelingskleur is rood.

Laat om de beurt de deelnemers hun 'fruit-abc' voorlezen. Misschien kunnen ze ook nog aangeven waarom ze juist voor dit fruit hebben gekozen.

BIJBELSTUDIE

Voor de bespreking van het bijbelgedeelte kun je ook gebruik maken van de SOLVAT-methode, zie bijlage 3

Bijbelstudie over Johannes 15:1-12

Benodigdheden

- Bijbels
- Pennen
- Zangbundels 'Op Toonhoogte'

Werkwijze

Maak vooraf groepjes. Maak bij voorkeur groepjes waarbij diverse leeftijden gemixt zijn. Zorg dat iedereen een bijbelstudieblad tot zijn beschikking heeft. Laat de groepjes aan de slag gaan met de bijbelstudie.

Vorbereiding

Gebruik voor dit onderdeel bijlage 3 'Bijbelstudie'.

Bijbelstudie

De bijbelstudie is opgebouwd volgens de SOLVAT-methode en bestaat uit verschillende opdrachten. Maak een keuze uit de lees- en verwerkingsopdrachten die het beste bij jullie groep passen.

Leesopdrachten

Stel je voor... jij bent een rank (en dat ben je!). Je bent verbonden

met de wijnstok en om je heen zie je nog meer ranken. Op een goede dag komt Jezus langs en vertelt over jou en je mederanken het één en ander. Hoe voel je je dan?

- Lees vers 1 en 2. Kruis aan welk gevoel deze verzen bij je oproepen:
  - a. Verdrietig... moet het zó rigoureuus?
  - b. Boos... waarom moet het zó;
  - c. Teleurgesteld... ik had het anders verwacht!
  - d. Bang... wanneer ben ik aan de beurt?
  - e. Blij... zo wordt het nog wat!
- Lees vers 3 en 4 en geef aan welk gevoel deze verzen vooral bij je oproepen:
  - a. Beetje somber... het zal mij dus niet lukken om te groeien!
  - b. Teleurgesteld... moet je dan altijd met je geloof bezig zijn?
  - c. Blij... Hij snapt tenminste dat het mijzelf nooit lukt!
  - d. Beetje bang... ik weet niet óf ik dát op kan brengen!
- Lees vers 5 en 6 en geef aan welk gevoel het meest bij jou aansluit
  - a. Ontspannen... ik hoef alleen maar te blijven, de vruchten komen vanzelf!
  - b. Beetje onrustig... want wat als je niet kunt/wilt blijven?
  - c. Blij... groeien in geloof is dus eigenlijk niet echt ingewikkeld!
  - d. Teleurgesteld... uit mezelf kan ik dus echt niks.

Verwerkingsopdrachten:

Kinderen

- Ben jij ook verbonden met Jezus? Hoe dan? Wat merk je daarvan?
- Hoe kun je ervoor zorgen dat je dicht bij Jezus blijft? Doe jij dat ook?
- Een tuinman is blij met veel druiven. God is blij met veel goede dingen in ons. Kun jij twee dingen uit je leven noemen waar God heel erg blij mee is?
- Hoe kunnen andere mensen aan jou zien dat jij bij Jezus hoort?
- Hoe brengt jouw kerk mensen in verbinding met God? Kun je daar ook aan meehelpen?

Jongeren / Volwassenen

- Waarom is het nodig dat ranken verbonden zijn met de wijnstok?
- Het beeld van een wijnstok staat misschien ver van ons af.

Welke eigentijdse beelden zou je in plaats daarvan kunnen gebruiken?

- Alles wat leeft heeft voeding nodig. Een levend geloof ook. Hoe blijf jij met Jezus verbonden? Welke geestelijke voeding ontvang je van Hem? En hoe krijg je daaruit kracht om goed te leven en veel vrucht te dragen?
- Snoeien is niet altijd fijn. Heb jij ervaring in jouw leven met het snoeien door de Vader?
- Wat zie je in je eigen leven als 'vruchten'?
- Woorden als 'wet' en 'gebod' (vers 10-12) hebben bij ons een negatieve klank. Maar volgens de Bijbel leidt gehoorzaamheid aan God tot vreugde en geluk. Hoe functioneert dit in jouw leven?

Achtergrondinformatie bij het bijbelgedeelte

Context

Jezus heeft voor de laatste keer met Zijn discipelen de paasmaaltijd gehouden. Daaraan voorafgaand heeft Hij de discipelen met de voetwassing een belangrijke les in dienstbaarheid en liefde gegeven (13:1-20). Tijdens de maaltijd is Judas ontmaskerd als verrader (13:21-30). Als Judas vertrokken is, begint Jezus Zijn zogenaamde afscheidsgesprekken. Eerst vinden die plaats aan tafel (13:31-14:31) en daarna waarschijnlijk onderweg (vgl. 14:31). Het eerste deel van dat gesprek gaat over de blijvende relatie tussen Jezus en Zijn discipelen.

Uitleg bij de tekst

Vers 1: Dit is de zevende en laatste 'Ik ben'-uitspraak in het Johannes evangelie. In de Joodse traditie staat de wijnstok symbool voor Israël. God eeft deze wijnstok uit Egypte gehaald (Ps.80) en geplant in het land dat Hij aan Abraham, Izak en Jakob had beloofd. In Jesaja 5 staat dat de wijngaard geen goede vruchten heeft voortgebracht. In plaats van goede, bracht deze wilde vruchten voort. Jezus zegt dat Hij het 'ware Israël' vertegenwoordigt.

Vers 2 en 3: De Goddelijke Wijngaardenier doet voor een maximale oogst twee dingen: (1) Hij verwijderd onvruchtbare ranken, en (2) Hij reinigt alle andere. Het woord rein lijkt qua betekenis veel op het woord snoeien. Het snoeien heeft te maken met de 'reine staat' van de discipelen. Ze zijn al gesnoeid, en zullen nog veel meer gesnoeid worden. Jezus zegt: 'u bent al rein'. Je zou dit kunnen weergeven als: jullie ranken zijn al terug gesneden en uitgedund. Met het doel dat ze juist vrucht kunnen voortbrengen.

Vers 4: Het in 'Mij blijven' wil zeggen: dagelijks een persoonlijke band met Jezus onderhouden van vertrouwen, gebed, gehoorzaamheid en blijdschap. Jezus zegt hier dus niet: 'draag vrucht'. Zo'n opdracht zou zinloos zijn, want uit onszelf kunnen we geen vrucht

dragen. Wat Jezus' discipelen moeten doen, is in Hem blijven dan zullen ze goede vruchten voortbrengen.

Vers 5: Heel scherp tekent Jezus hier nog eens de afhankelijkheid van Zijn discipelen ten opzichte van Hem. Zonder Hem is het niet mogelijk om geestelijk vrucht te dragen. Maar zelfs voor het alle-daagse geldt: Niemand kan zonder Zijn zegen.

Vers 6: Wie niet in Hem blijft, heeft geen toekomst. Hier klinkt Ezechiël 15 door: een onvruchtbare wijnstok dient voor niets anders dan voor het vuur. Wie niet in Jezus blijft, zal verdorren en als dood hout verbrand worden. (vgl. Matth. 3:10 en 7:19). We moeten met Jezus in contact blijven.

Vers 7: Jezus geeft hier twee beloften voor het gebed. Als wij in Jezus blijven, gaan we verlangen wat Hij verlangt en bidden in overeenstemming met Zijn woorden; zulke gebeden maken Hem blij.

Vers 8: God wordt niet alleen verheerlijkt door lofprijzing en aanbidding, maar ook doordat wij veel vrucht dragen voor Zijn Koninkrijk op aarde. Je kunt ook lezen: '... dat u veel vrucht draagt en zo laat zien dat u Mijn discipelen bent. Het verlangen van Jezus' discipelen moet zijn om veel vrucht te dragen, omdat dit ook Gods verlangen is. Wie dat verlangen kent, wil maar één ding: in Jezus blijven!

Vers 9: Een ander element van deze band is wederkerige liefde tussen Christus en gelovigen. De beide gedachten uit vers 8 brengen Jezus ertoe tegenover Zijn discipelen nog eens over de liefde te beginnen. Jezus vraagt om in Zijn liefde te blijven. Hij zegt: Ik heb jullie liefgehad, zoals de Vader Mij heeft liefgehad. Daarmee zegt Hij dat Zijn liefde geworteld is in de Vader. Zo behoort ook onze liefde geworteld te zijn in Jezus Christus. 'Blijf in die liefde', zegt Hij.

Vers 10: Goddelijke liefde is het levenssap dat via de wijnstok naar de ranken stroomt. Het ontvangen van liefde zorgt weer voor doorgeven van liefde. Dat doen we door ons aan de geboden te houden. Deze geboden kunnen we samenvatten in: Heb elkaar lief. Het gebod om lief te hebben komt van Hem die zelfs Zijn leven heeft gegeven uit liefde. Liefde en geboden zijn geen tegenovergestelde grootheden, maar hangen nauw met elkaar samen.

Vers 11: Gehoorzaamheid is geen vorm van slavernij, het geeft blijdschap. Zoals Jezus diepe vreugde heeft in Zijn gehoorzaamheid aan de Vader, zullen ook Zijn discipelen blijdschap hebben in gehoorzaamheid. Belangrijk hierbij is dat we ons door deze Goddelijke,

je mag ook zeggen 'Christelijke' liefde laten voeden. Dat is door verbonden te blijven met God, met Christus. Dat doen we o.a. door regelmatig te bidden tot de Drie-enige God. Als dat gebeurt, mogen we geloven dat dit ook zichtbaar wordt in ons liefdevol omgaan met elkaar als christenen, maar het mag ook zichtbaar worden in onze liefde tot 'gewoon' iedereen.

Vers 12: Liefde moet het kenmerk bij uitstek zijn van Jezus' discipelen. Hij heeft Zijn discipelen voorgeleefd in het liefhebben. Zijn liefde brengt vreugde en vrijheid. Om in Zijn liefde te blijven, zo houdt Jezus Zijn leerlingen voor, is het van belang, dat zij Zijn geboden onderhouden (vs. 10). Jezus' gebod ligt in de lijn van de geboden die Mozes het volk Israël voorhield om God lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf.

De ware Wijnstok

Jezus komt terug op de gedachte uit het slot van Johannes 14:20 en Hij doet dat met een beeld. De wijnstok is een houtachtige klimplant. Er waren veel wijngaarden in Israël en het beeld dat Jezus gebruikt is heel begrijpelijk en herkenbaar voor Zijn discipelen. Mogelijk trokken ze op dat moment door een wijngaard.

De discipelen waren ook bekend met het beeld van de wijnstok vanuit het Oude Testament. Het wordt in het bijbelboek Jesaja en in de Psalmen toegepast op het volk Israël.

Israël voldeed als wijnstok niet altijd aan de verwachtingen. Jezus als de grote Zoon van Israël kon Zichzelf met het volste recht 'de ware Wijnstok' noemen. Zijn Vader is de Landman. Een landman verlangt ernaar dat de wijnstok gaat ontwikkelen, dat deze groeit en veel vruchten voortbrengt.

Vruchten

Dit gedeelte begint meteen een beetje confronterend. Als je geen vrucht draagt, heb je geen betekenis in het Koninkrijk. Maar Jezus zegt het om je wakker te schudden. Als je geen vrucht draagt is dat net als met een rank, die moet er dan maar af. Daar heb je niks aan. In het Grieks worden hier twee woorden gebruikt die aan elkaar verwant zijn. Het eerste zou je kunnen weergeven met 'afsnijden' of 'wegsnijden' (snoeien), het tweede met 'terugsnijden' (krenten, uitdunnen). Ranken die geen vrucht dragen, worden gesnoeid en weggegooid; ranken die wél vrucht dragen, worden uitgedund ('ge-reinigd'), zodat ze nog méér vrucht kunnen dragen.

Meer vrucht

Wat Jezus in vers 2 eigenlijk zegt is, dat als je vrucht aan het dragen bent, Hij graag wil dat je nóg meer vrucht gaat dragen. In de natuur gaat dat als volgt: je moet eerst wat afsnijden van de wijn-

stok om de rank meer vrucht te laten dragen. En zo kan de Vader, de Landbouwer, ook in ons leven gaan snoeien. Gods doel is om elk mens nog meer tot bloei te laten komen. Hij wil werken aan een leven met nog betere en grotere vruchten. Dat is voor ons moeilijk omdat het soms pijn kan doen. Snoeien vereist wel kennis van zaken. Als geen Ander weet God hoe Hij met de wijnranken om moet gaan. Als je gelooft dat je een rank aan de ware Wijnstok bent, mag je ook altijd vertrouwen hebben in de Wijnbouwer, die precies weet hoe Hij moet snoeien.

Veel vrucht

God is een God van overvloed. Hij is niet zuinig. Hij wil graag veel vruchten geven, zoals we dat lezen in vers 5. Jezus zegt elders in het Johannes evangelie: Ik ben gekomen hun het leven te geven in al zijn volheid (Joh.10:10).

Los van Hem zijn we tot niets in staat en kunnen we geen enkele vrucht dragen. Maar wanneer iemand hecht met Hem verbonden blijft, zodat er sprake is van een echte levensgemeenschap met Hem (zie vs.4), die draagt veel vrucht.

Proces

In scherpe bewoordingen tekent Jezus de noodzaak om vrucht te dragen. Een leven dat voor God geen vrucht draagt, wordt afgesneden en verbrand... Toch roept Hij daarmee geen krampachtig leven op. Het enige wat we moeten en kunnen doen, is in Hem blijven. Dan komen de vruchten vanzelf. De kernboodschap van dit gedeelte is dus niet 'draag vrucht', maar 'blijf in Jezus'! Wij zijn natuurlijk niet letterlijk ranken die vastzitten aan een stam. Maar wij kunnen wel dichtbij God blijven door te luisteren naar Zijn woorden, zodat we gevoed worden met Zijn liefde. En met die liefde en die boodschap in ons hart kunnen wij groeien. Zoals Jezus verbonden was met de Vader, zo moeten wij verbonden zijn met Hem, want dan zullen we blijvend vrucht dragen (vs. 16) en groeien in de liefde. Het dragen van vrucht is een proces van groeien en snoeien. En het vraagt tijd om te rijpen.

Suggesties kinderen en jongeren

Voor de kinderen

Een lege telefoon en een oplader

Neem een smartphone mee die leeg is. Laat de kinderen zien wat je hebt meegenomen. Vertel dat je je telefoon pakt omdat je hen een foto wilt laten zien.. Wees heel verbaasd wanneer de smartphone niet werkt. Hoe kan dat? Komen de kinderen met de suggestie van de oplader te gebruiken? Stop vervolgens de oplader in het stopcon-

tact en in je telefoon. Waarom werkt het apparaat nu wel? Inderdaad het is nodig om je smartphone op te laden. Een telefoon is gemaakt om contact te maken, dat kan alleen als deze opgeladen is. Aan een lege telefoon heb je niets. Die doe je weg, net zoals ranken die niet meer verbonden zijn met de wijnstok.

In verbinding blijven

Laat de kinderen draadloze oordopjes zien en doe deze in je oren. Je kunt ook aan een van de kinderen vragen of iemand de oordopjes in zijn of haar oren wil doen. Maak vervolgens verbinding met je telefoon. Zet een muziekje aan en vertel dat je muziek hoort of vraag aan het kind of hij/zij iets hoort. Loop vervolgens met de oordopjes bij de telefoon vandaan of loop zelf met de telefoon bij het kind met de oordopjes vandaan totdat dat de verbinding wegvalt. Vertel dan dat je nu ineens niets meer hoort of vraag aan het kind wanneer hij of zij niets meer hoort. Hoe kan dat? Wat maakt dat je eerst wel de muziek hoort en daarna niet meer. Je moet inderdaad dichtbij de telefoon blijven om de muziek te kunnen horen.

Zo is het ook met geloven. Jezus zegt dat het belangrijk is om verbonden met Hem te blijven. Hij gebruikt hiervoor het beeld van de druivenplant. Leg de link naar een druivenrank/plant. Laat een plaatje zien van een wijnrank of plant of neem een echt plantje mee. Een plant heeft ook water en zonlicht (=energie) nodig om te groeien en vrucht te dragen. Zonder energie gaat het plantje dood en komen er geen bloemen en geen vruchten aan de plant.

Voor de tieners/jongeren

Het belang van snoeien

Als je goede sportprestaties wilt leveren, moet je goed en intensief trainen. Dit is niet altijd fijn. Soms kun je echt niet meer en voel je je spieren verzuren. Je gaat door en geeft niet op omdat je weet dat de pijn en vermoeidheid horen bij het verbeteren van je sportprestaties. Ja het doet soms pijn en trainen is niet altijd leuk, maar als je wilt groeien moet je bereid zijn door de pijn heen te gaan.

Zo is het ook in ons leven met God. Hij is onze Instructeur. Hij bemoedigt je, Hij roept je en helpt je over pijnpunten heen. Hij snoeit je soms omdat Hij wil je dat groeit in liefde en nog mooier wordt als mens. Ook al valt het niet mee als je pijn ervaart in je leven. God weet als de Landman hoe wijnranken het best tot bloei komen. Hij heeft altijd het goede met ons voor. Dit betekent niet dat het leven altijd fijn is, maar als Landman zoekt Hij het beste voor zijn ranken.

SPEL

Groeispel (lijkt een beetje op het spel Triviant)

Gemeenteleden strijden in teams tegen elkaar en proberen als eerste door middel van kleine opdrachten hun rank vol te krijgen.

Korte omschrijving

Vier teams van maximaal 8 spelers strijden tegen elkaar om zo snel mogelijk hun rank volledig te laten groeien door middel van het uitvoeren van verschillende opdrachten en vragen.

Doel van het spel

Spelers moeten proberen de zes verschillende vruchtenfiches te winnen door in elke categorie een opdracht correct uit te voeren of vragen goed te beantwoorden. Hiermee verdienen ze groeimiddelkaarten die ze kunnen inwisselen voor een vrucht. Pas als een team zes verschillende vruchten heeft, winnen zij het spel.

Benodigdheden:

Speelbord
Dobbelsteen
Pionnen
30 vragen (bijlage 4)
40 takkaarten (bijlage 5)
48 groeimiddelkaarten (bijlage 6)
24 vruchtenfiches (bijlage 7)
6 kleurkaarten (bijlage 8)
12 opdrachtkaarten (bijlage 9)
Bijlagen bij de spellen (bijlage 10-13)

Begin van het spel

Ieder team kiest een pion en zet deze in het midden van het speelbord. Ieder team ontvangt één tak kaart. Het team dat met de dobbelsteen het hoogste aantal ogen gooit, begint.

Dit team gooit nog een keer en verplaatst hun pion evenveel vakjes gelijk aan het aantal ogen van de dobbelsteen. Er wordt altijd met de klok meegespeeld. Afhankelijk van het vakje waar het team terechtkomt, wordt een opdracht uitgevoerd of een vraag gesteld.

Spelverloop

Wanneer een team op een gekleurd vakje komt, gaan zij op zoek naar deze kleur. Bij deze kleur liggen twee verschillende opdrachten. Zij mogen kiezen welke opdracht ze gaan uitvoeren. Met de ene opdracht verdienen ze een water groeimiddel kaart en bij de ander een zon groeimiddel kaart. Bij een geslaagde opdracht ontvangen ze de desbetreffende groeimiddelkaart. Deze groeimiddelkaart leg-

gen ze op het speelbord neer in het vakje. Een team kan maximaal zes groeimiddelkaarten in hun bezit hebben.

Speciale vakken

Gekleurde vakjes: je gaat met je team op zoek naar de juiste kleur om een activiteit uit te voeren. Bij een goed uitgevoerde actie ontvangen jullie één groeimiddelkaart.

Rood: Liefde - samenwerkingsopdrachten

Groen: Vrede – inzichtsoopdrachten

Paars: Trouw – geheugen opdrachten

Blauw: Blijdschap – logica/coördinatie opdrachten

Geel: Geduld – geduldsopdrachten

Oranje: Zelfbeheersing – behendigheidsopdrachten

Snoeivakken: Je levert twee tak kaarten in en ontvangt één groeimiddelkaart naar keuze.

Vraagvakken: Het team krijgt een vraag. Is het antwoord goed dan ontvangen ze een tak kaart.

Speciale kaarten

Tak kaarten:

Elk team start met één tak kaart. Deze kaarten kunnen ze tijdens het spel ontvangen door het goed beantwoorden van een vraag.

Groeimiddel kaarten:

water en zon. Deze kaarten kunnen ze verdienen door een opdracht goed uit te voeren of door te snoeien en twee tak kaarten in te leveren. Wanneer ze in het bezit van zowel een water als een zon kaart in dezelfde kleur, mogen ze deze inwisselen voor een vrucht van dezelfde kleur.

Vruchten

Het doel is om zo snel mogelijk de zes vruchten aan je rank te laten groeien. Maar je kunt pas een vrucht laten groeien als je:

- De twee groeimiddelkaarten van dezelfde kleur in je bezit hebt
- Terug bent bij de wijnstok (midden van het bord)

Einde van het spel

Het spel is afgelopen wanneer het één team is gelukt om alle zes vruchten aan hun rank te laten groeien. Dit team is de winnaar.

Opdrachten

Samenwerkingsopdrachten (rood)

1. Vliesdoek omkeren

Benodigdheden

- Groot doek of zeil

Werkwijze

Leg een groot doek of zeil op de grond en zorg ervoor dat iedereen uit het team erop gaat staan. Het doel van deze opdracht is om gezamenlijk het hele doek om te draaien zonder dat iemand van het doek afstapt. Wanneer iemand van het doek of zeil afstapt of valt, moet het team helemaal opnieuw beginnen.

2. Zevende rank

Benodigdheden

- lange stok (bijvoorbeeld: bamboestok of duimstok): ongeveer 2 meter voor 8 deelnemers

Werkwijze

De ene helft van het team gaat tegenover de andere helft staan. Iedereen steekt beide wijsvingers voor zich uit op borsthoogte met de duimen in de andere vingers. Een begeleider legt de stok op de wijsvingers. De spelers proberen de stok op de grond te leggen. Meestal zal de stok in het begin naar boven gaan. Pas als de groep zich voldoende kan concentreren en iedereen op elkaar afgestemd is, lukt het om de stok op de grond te leggen.

Inzichtsopdrachten (groen)

1. Vruchtenpuzzels

Benodigdheden

- Afbeeldingen van zes verschillende vruchten (bijlage 10)

Voorbereiding

- Druk de zes verschillende puzzels op dik papier af, knip de stukken los en hussel deze door elkaar.

Werkwijze

Het team maakt zo snel mogelijk alle puzzels. Lukt het hen om er zes verschillende vruchten uit te halen?

2. Inzicht

Benodigdheden

- Puzzels (bijlage 11)

Werkwijze

Laat het team de vier puzzels zien. Ze beantwoorden één voor één de vragen. Hebben ze voldoende inzicht om de puzzels op te lossen?

Geheugenopdrachten (paars)

1. Kijk goed

Benodigdheden

- Verschillende vruchten, denk aan: appel, peer, vijg, aardbei, olijf, dadel, kiwi, ananas, druif, banaan, mandarijn, abrikoos, perzik.

Voorbereiding

Schrijf de verschillende vruchten onder elkaar op een blad papier.

Werkwijze

Laat de spelers het lijstje met vruchten zien. Na een minuut gaat het lijstje andersom en moeten ze als team om de beurt een vrucht noemen die op het lijstje staat. Hebben ze meer dan driekwart goed, dan is de opdracht geslaagd.

2. Pad in de wijngaard

Benodigdheden

- Schilderstape (of stoepkrijt als je het spel buiten speelt)
- Wijngaarden met paden (bijlage 12)
- Het rode kruisje (x) is het beginpunt van het pad.
- Het kruisje met blauwe hoofdletter (X) is het eindpunt.
- De lege vakken zijn kleine druivenplantjes (dit zijn vakken die je moet ontwijken).

Voorbereiding

- Maak met schilderstape een raster bestaande uit 30 vakken.

Werkwijze

Het doel is om vijf verschillende paden in de wijngaard te vinden. Een pad bestaat uit zes stappen die de spelers allemaal moeten zetten. Ze mogen naar voren, naar achteren, diagonaal en terug. Alle vakken lijken hetzelfde maar zijn dat niet.

Als een speler een stap zet in een vak en de spelleider roept dat de speler op een 'druivenplant' staat, dan mag de speler niet verder. Hij of zij gaat uit het vak en sluit achteraan in de rij spelers. Een volgende speler mag het dan proberen. Staat een speler op een vak zonder druivenplant, dan mag deze het pad vervolgen en een volgend vak kiezen. Is het eindpunt van het pad bereikt, dan gaan de spelers door naar het volgende pad. Als team is het slim om goed op te letten als je teamgenoten aan zet zijn. Ze mogen elkaar tips geven.

Logica opdrachten (blauw)

1. Welke letter?

Benodigdheden

- Papiertje met daarop de volgende letters: J F M A M J J A S O N

Werkwijze

Laat de spelers het papiertje met de letters zien en vraag hen welke letter er logischerwijs na de letter N komt te staan.

Het antwoord is: D

2. (bio)logische vruchten

Benodigdheden

- Vruchtenrooster (bijlage 13)

Werkwijze

Laat de spelers het vruchtenrooster zien. Weten zij welk getal er op de plek van het vraagteken komt te staan?

Het antwoord is: 9

Geduld spellen (geel)

1. Vruchten vangen

Benodigdheden

- Voor elke speler een bekertje, touw, pingpong balletje

Vorbereiding

- Maak aan elk bekertje een touwtje van ongeveer 1,5 meter vast en knoop aan het uiteinde een balletje.

Werkwijze

Alle spelers krijgen een bekertje met daaraan het touw en balletje. Ze gaan proberen om het balletje in het bekertje te krijgen. Is dit gelukt bij het hele team, dan is de opdracht geslaagd.

2. Steentjes op de rij.

Benodigdheden

- Voldoende dominosteentjes in verschillende kleuren

Werkwijze

Geef elke speler 15 dominosteentjes. Het team gaat een parcours bouwen met de steentjes. Iedere speler zet om de beurt een steentje neer, aansluitend bij het vorige steentje. Lukt het hen om alle steentjes neer te zetten? Wanneer een steentje omvalt en alle steentjes zijn nog niet gebruikt, dan begint het team opnieuw.

Behendigheidsopdrachten (oranje)

1. Pingpong race

Benodigdheden

- Pingpongballetje
- Lepel
- Stoelen en tafels

Vorbereiding

Zet een parcours uit met stoelen en tafels.

Werkwijze

De spelers gaan in een rij achter elkaar staan. De eerste speler krijgt een lepel en legt daarop een pingpong balletje. Hij gaat met deze lepel een parcours lopen. Valt de bal van de lepel, begint de speler weer opnieuw. Als de eerste speler weer bij de startpositie is, geeft hij de lepel aan de volgende speler en mag deze gaan lopen. Als iedere speler het parcours goed heeft afgelegd, is de opdracht geslaagd.

2. Rupsje

Benodigdheden

- Evenveel ballonnen als spelers
- Pylonnen
- Grote ruimte (of buiten)

Vorbereiding

Blaas de ballonnen op en zet met de pylonnen een parcours uit.

Werkwijze

Bij elke speler wordt een ballon geplaatst tussen de knieën geklemd. Handen mogen niet gebruikt worden en dienen boven het hoofd gehouden te worden. Dan moet de groep zo snel mogelijk een afstand af te leggen. Als een ballon losraakt, moet de hele groep opnieuw vanaf de startlijn beginnen.

CREATIVITEIT

'Biblejournaling'

Het doel van Biblejournaling is dat je op een creatieve manier bezig bent met de bijbeltekst. Het is een middel om via kunst en reflectie het tekstgedeelte te verwerken.

Het omvat het maken van aantekeningen, tekeningen of illustraties waardoor je op een persoonlijke en visuele manier het tekstgedeelte weergeeft.

Het gaat niet om het kunstwerk dat je maakt, maar om de houding waarmee je bezig bent. Journalen gaat niet over een creatief einddoel. Het gaat om het proces. De tijd die je met God doorbrengt.

Maak gebruik van bijlage 15 voor het bijbelgedeelte.

Deze vorm van biblejournaling is voor mensen die graag met knutselmateriaal werken.

Deze vorm van biblejournaling is voor mensen die liever met grovere materialen werken.

Op Instagram en Facebook vindt je meerdere voorbeelden van biblejournalers.

Materiaal voor het knutselwerkstuk

- Papier (soorten + schetsboekjes)
- Aquarel (potloden en waterverf)
- Penselen Potloden (kleurpotloden en pastelpotloden)
- Plakkaatverf
- Knutselpullen
- Technische snufjes (materialen + appjes)
- Enz.

Materiaal voor het kluswerkstuk

- Oude cd's
- Snoeren
- Attributen als hamers, spijkers e.d.

Het bijbelgedeelte:

De ware Wijnstok en de ranken

1. Ik ben de ware Wijnstok en Mijn Vader is de Wijngaardenier.
2. Elke rank die in Mij geen vrucht draagt, neemt Hij weg; en elke rank die vrucht draagt, reinigt Hij, opdat zij meer vrucht draagt.
3. U bent al rein vanwege het woord dat Ik tot u gesproken heb.
4. Blijf in Mij, en Ik in u. Zoals de rank geen vrucht kan dragen uit zichzelf, als zij niet in de wijnstok blijft, zo ook u niet, als u niet in Mij blijft.
5. Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen.
6. Als iemand niet in Mij blijft, wordt hij buitengeworpen zoals de rank, en verdort, en men verzamelt ze en werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand.
7. Als u in Mij blijft en Mijn woorden in u blijven, vraag wat u maar wilt en het zal u ten deel vallen.
8. Hierin wordt Mijn Vader verheerlijkt, dat u veel vrucht draagt en Mijn discipelen bent.

BIJLAGE 1

Kennismakingsbingo

Heeft in een heteluchtballon gevlogen	Houdt van kamperen	Bang voor spinnen	Houdt van reizen naar Azië	Is de oudste thuis
Lievelingskleur is blauw	Lust geen witlof	Kan goed tekenen	heeft een huisdier	Is in januari jarig
Vrolijke sokken aanheeft	Een bril draagt	lust graag druiven	Een jurk aan heeft	Afgelopen week patat gegeten heeft
Van spelletjes houdt	Meer dan 3 of meer broertjes/zusjes/broers/zussen heeft	Vandaag in de Bijbel gelezen heeft	Langer is dan jij bent	Reist vaak met de trein
Is ouder dan 65 jaar	Doet iedere dag boodschappen	Is jonger dan 20 jaar	Ik ken haar naam niet	Heeft wel eens iets van mij geleend.

Zit op een teamsport	Houdt van taarten bakken	schrijft met links	Houdt van BBQ	Komt van de boerderij
Lievelingskleur is blauw	Lust geen spruiten	Kan goed zingen	heeft een mountainbike	Is in mei jarig
Heeft bruin haar	Lust geen koffie	zit op een teamsport	Bespeelt een muziekinstrument	Heeft een Bijbelse naam
Houdt van pizza	Meer dan 2 zussen	Vandaag in de boek gelezen heeft	Kleiner is dan jij bent	Reist vaak met de fiets
Heeft een blauwe broek	wandelt iedere dag	Is jonger dan 25 jaar	Ik ken zijn naam niet	Houdt van koken

Gaat graag naar een pretpark	Houdt van voetbal	Bang voor muizen	Houdt van reizen naar Afrika	Is de middelste thuis
Lievelingskleur is groen	Lust geen appeltaart	Kan goed leren	heeft een moestuin	Is in december jarig
Een rok aanheeft	Een riem draagt	koopt tweedehands kleding	Is vegetariër	Heeft blauwe ogen
Houdt van fotograferen.	Draagt iets geels	Houdt van wandelen in de bergen.	Kan niet tegen zijn verlies	Winter is zijn/haar favoriete seizoen
Kan metselen	Verkoopt wel eens iets via internet	Kan goed Engels	Ik ken haar naam niet	Houdt van drop

BIJLAGE 2

Fruitsoorten behorend bij kennismakingsspel 'Fruit-abc'

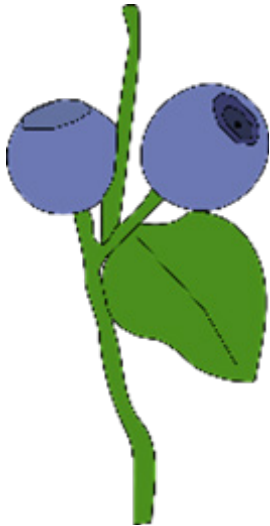
A A R D B E I

P E E R

D R U I F

BES

CITROEN

MANDARIJN

BIJLAGE 3

Bijbelstudieblad – SOLVAT-methode

Als hulpmiddel bij het lezen van de Bijbel heeft de HGJB de SOLVAT-methode ontwikkeld.

De vier principes achter deze manier van bijbellezen zijn:

1. Persoonlijk

Het belangrijkste doel van bijbellezen, is niet dat we (meer) bijbelkennis opdoen, maar dat we God in Zijn Woord persoonlijk ontmoeten. Het gaat om een persoonlijke relatie met Hem.

2. Zelfstandig

In een persoonlijke relatie gaat het om het directe contact tussen twee personen. Als je bijbelleest, mag je dus zélf ontdekken wat God je door dit gedeelte wil zeggen.

3. Actief

Persoonlijk en zelfstandig bijbellezen, betekent dat je actief aan de slag gaat. Je gaat in gesprek met de Bijbel. Dat vraagt om een actieve leeshouding.

4. Samen

Hoewel het in de Bijbel gaat om een persoonlijke relatie met God, is het goed om het bijbellezen samen met anderen te doen. Al is het maar om elkaar te stimuleren en te helpen: wat heb jij ontdekt, wat heeft God tegen jou gezegd, waar loop je tegenaan?

De SOLVAT-methode

SOLVAT staat voor zes stappen die je kunt volgen:

Stap 1: Stil worden. Om alle stemmen om je heen eerst tot zwijgen te brengen.

Stap 2: Ontvangen. Om je open te stellen voor de zegen van God.

Stap 3: Lezen. Om goed te lezen wat er staat.

Stap 4: Vragen stellen. Om in gesprek te gaan met het bijbelgedeelte.

Stap 5: Antwoorden. Om in gesprek te gaan met God over het bijbelgedeelte.

Stap 6: Toepassen. Om het bijbelgedeelte concreet te maken voor je leven.

Stil worden

Tijdens het startweekend is er vooral veel tijd voor gezelligheid en ontmoeting. Nu nemen we een moment om stil te worden en in de Bijbel te lezen. Dat is misschien even 'schakelen'. Zing daarom eerst een lied om stil te worden en je gedachten op God te richten. Liedsuggerie: 'Het woord van God' (OTH 230).

Ontvangen

God zorgt voor ons als een Tuinman, we zijn afhankelijk van Hem. Hij zal geven wat we nodig hebben. Ook met bijbellezen. Vraag God om Zijn zegen bij het lezen van de Bijbel.

Lezen

Lees met elkaar Johannes 15:1-12.

Stel je voor... jij bent een rank (en dat ben je!). Je bent verbonden met de wijnstok en om je heen zie je nog meer ranken. Op een goede dag komt Jezus langs en vertelt over jou en je mederanken het één en ander. Hoe voel je je dan?

- Lees vers 1 en 2 en geef aan welk gevoel het meest bij jou past:
  - a. ... moet het zó rigoureuus?
  - b. Boos... waarom moet het zó;
  - c. Bang... wanneer ik aan de beurt?
  - d. Blij... zo wordt het nog wat!
- Lees vers 3 en 4 en geef aan welk gevoel het meest bij jou past:
  - a. Beetje somber... het zal mij dus niet lukken om te groeien!
  - b. Teleurgesteld... moet je dan altijd met je geloof bezig zijn?
  - c. Blij... Hij snapt tenminste dat het mijzelf nooit lukt!
  - d. Beetje bang... ik weet niet óf ik dát op kan brengen!
- Lees vers 5 en 6 en geef aan welk gevoel het meest bij jou past:
  - a. Ontspannen... ik hoef alleen meer te blijven, de vruchten komen vanzelf!
  - b. Beetje onrustig... want wat als je niet kunt/wilt blijven?
  - c. Blij... groeien in geloof is dus eigenlijk niet echt ingewikkeld!
  - d. Teleurgesteld... uit mezelf kan ik dus echt niks.

Vragen stellen

Kinderen

- Wie is volgens Jezus de 'ware Wijnstok'?
- Wat bedoelt Jezus als Hij zegt 'Ik ben de Wijnstok en jullie zijn de ranken'?
- Wat denk wat het betekent om 'in Jezus te blijven'? Hoe doe je dat?
- Jezus zegt dat als wij in Hem blijven, we veel vrucht zullen dragen. Wat voor soort vruchten denk je dat Hij bedoelt?
- Waarom is het belangrijk om in Jezus te blijven?
- Wat gebeurt er met ranken die niet in Hem blijven? Waarom zou Jezus dit zeggen?
- Een tuinman is blij met veel druiven. God is blij met veel goede dingen in ons. Kun jij twee dingen uit je leven noemen waar God heel erg blij mee is?

Jongeren/volwassenen

- Wat denk je dat het betekent om een "rank" te zijn die in Jezus blijft? Hoe ziet dat er praktisch uit in het dagelijks leven?
- Waarom denk je dat Jezus benadrukt dat we alleen vrucht kunnen dragen als we in Hem blijven?
- Welke vruchten denk je dat Jezus bedoelt? Kunnen we deze vruchten ook in ons eigen leven herkennen?
- Jezus zegt dat elke rank die geen vrucht draagt, wordt weggesneden. Wat denk je dat dit betekent en hoe kunnen we voorkomen dat dit met ons gebeurt?
- Hoe kunnen we volgens jou "in Jezus blijven"? Heb je voorbeelden uit je eigen leven waarin je dit hebt ervaren?
- Wat zijn enkele praktische stappen die we kunnen nemen om onze relatie met Jezus te verdiepen en zo meer vrucht te dragen?
- Hoe motiveert dit gedeelte je om dichter bij Jezus te blijven en Hem te volgen?
- Waarom denk je dat Jezus benadrukt dat Hij ons liefheeft zoals de Vader Hem heeft liefgehad?
- Hoe kunnen we anderen helpen om ook in Jezus te blijven en vrucht te dragen?

Antwoorden

Lees vers 7 en 8 nog een keer. Geef aan welk gebed jij zou willen bidden na het lezen van dit gedeelte.

- a. Heere, aan U de eer!
- b. Dank U, Heere, voor Uw plan met mijn leven!
- c. Heere, ik het allemaal erg ingewikkeld, wilt U me helpen?
- d. Heere, help me om in U te blijven, ik weet niet zo goed hoe dat moet!
- e. ... (bedenk zelf een gebed)

Zing samen het lied 'Laat me in U blijven, groeien, bloeien' (OTH 284) als gebed.

Toepassen

Je hebt gelezen dat het belangrijk is om 'in Jezus te blijven'. Bedenk met elkaar drie dingen waar je als jongere het komende winterseizoen in wilt groeien. Wat betekent dit concreet voor jou, welke praktische stappen kun jij nemen?

BIJLAGE 4

Vragen behorend bij het 'Groeispel'

Hoe lang duurt het voordat een druivenstok druiven produceert waarvan je wijn kunt maken?

- a. Minder dan 1 jaar
- b. Tussen de 1 en 3 jaar
- c. Tussen de 3 en 5 jaar**
- d. Tussen de 5 en 10 jaar

Je zou technisch gezien wijn kunnen maken van...

- a. paardenbloemen
- b. druiven
- c. peren
- d. alle bovenstaande**

Wat is 'most'?

- a. Een blauwe druivensoort
- b. De naam voor het vers geperste, maar nog niet vergiste sap van de vruchten**
- c. Een witte druivensoort
- d. Het bezinsel dat in sommige wijnen zit

Hoe heet de vrucht die een kruising is tussen een druif en een mandarijn?

- a. Vijg
- b. Ugli**
- c. Dadel
- d. Olijf

Hoeveel verschillende soorten druiven zijn er?

- a. 1000
- b. 5000
- c. 8000**
- d. 9000

Hoeveel procent water bevat een druif?

- a. 30%
- b. 50%
- c. 80%**
- d. 95%

Hoe heette Abrahams tweede zoon?

- a. Ismaël
- b. Jakob
- c. Isaak**
- d. Ezau

Waar was David de eerste keer dat hij Sauls leven redde?

- a. in de woestijn
- b. In het paleis
- c. In de grot**
- d. In de bergen

Wat was de naam van Israëls laatste richter?

- a. Samuël**
- b. Simson
- c. Gideon
- d. Jefta

Welke naam gaven Bathseba en David hun tweede kind?

- a. Absalom
- b. Jonathan
- c. Samma
- d. Salomo**

Aan wie heeft Abraham de taak toevertrouwd om voor Izaäk een vrouw te vinden?

- a. Aan zijn zoon Ismaël
- b. Aan zijn belangrijkste dienaar**
- c. Zijn oudste dienaar.
- d. Aan zijn vrouw Sara

Hoe heetten de zonen van Isaak?

- a. Kaïn en Abel
- b. Jozef en Benjamin
- c. Petrus en Johannes
- d. Ezau en Jacob**

Wie bedacht het plan om Esau's geboorterecht te stelen terwijl Isaak stervende en blind was?

- a. Rebekka**
- b. Jakob
- c. Hagar
- d. Sara

Hoe heette het eerste kind van Jacob en Rachel?

- a. Benjamin
- b. Ruben
- c. Levi
- d. Jozef.**

Welke naam gaf God aan Jakob voordat hij Ezau ontmoette?

- a. Efraïm
- b. Manasse
- c. Juda
- d. Israël**

Wat deed Mozes nadat hij een Egyptenaar had vermoord?

- a. Hij begroef de dode Egyptenaar en deed alsof er niets gebeurd was.**
- b. Hij rende de woestijn in.
- c. Hij vluchtte
- d. Hij verstopte zich

Wie regeerden Israël nadat ze het Beloofde Land hadden ingenomen en Jozua stierf?

- a. Profeten
- b. Koningen
- c. Richters**
- d. De Romeinen

Wat was de naam van de vrouwelijke richter die Israël naar de overwinning leidde?

- a. Debora**
- b. Ruth
- c. Esther
- d. Tamar

Welke stam van Israël kreeg geen landerfdeel?

- a. Juda
- b. Levi**
- c. Benjamin
- d. Ruben

Waar vind je het Onze Vader in de Bijbel?

- a. Mattheüs 6**
- b. Lucas 6
- c. Marcus 6
- d. Johannes 6

Hoeveel wijzen kwamen uit het Oosten?

- a. één
- b. twee
- c. drie
- d. onbekend**

Wat is volgens de bijbel de naam van de engel die de geboorte van Jezus aankondigt bij Maria?

- a. Michaël
- b. Rafaël
- c. Gabriël**
- d. Er wordt geen naam genoemd.

Hoe eindigt dit vers: 'En nu blijven geloof, hoop en liefde, deze drie ...' (1 Korinthe 13:13)*

- a. ...maar hierover later meer.'
- b. ... maar de meeste van deze is de liefde.'**
- c. ... zijn de vruchten van de Geest.'
- d. ... want de mens leeft niet van brood alleen.'

In welke talen is de Bijbel oorspronkelijk geschreven?*

- a. Hebreeuws en Grieks
- b. Hebreeuws, Grieks en Latijn
- c. Hebreeuws, Aramees en Grieks**
- d. Hebreeuws, Grieks en Fries

Petrus deed een uitspraak over Jezus. Welke ?

- a. U bent de grote koning.
- b. Mijn Heere en mijn God.
- c. Gij zijt de Christus.**
- d. U bent de waarheid en het leven.

Wie is de grootste in het Koninkrijk der hemelen ?

- a. een profeet
- b. een kind**
- c. de hogepriester
- d. een goede koning

Wat deden de dwaze maagden fout ?

- a. ze hadden geen olie**
- b. ze hadden geen lampen
- c. ze vielen in slaap.
- d. ze hadden geen geld genoeg

Wie was één van de twaalf discipelen ?

- a. Nicodemus
- b. Paulus
- c. Bartimeüs
- d. Bartolomeüs**

Wat kunnen wij van Jezus leren ?

- a. dat Hij veel wandelde.
- b. dat Hij zachtmoedig was en nederig van hart.**
- c. dat Hij een natuurmens was.
- d. dat Hij geen wijn dronk

Van welke 100 dieren was er 1 zoek ?

- a. kamelen
- b. musjes
- c. schapen**
- d. ezels

Wat zei Jezus bij Zijn hemelvaart ?

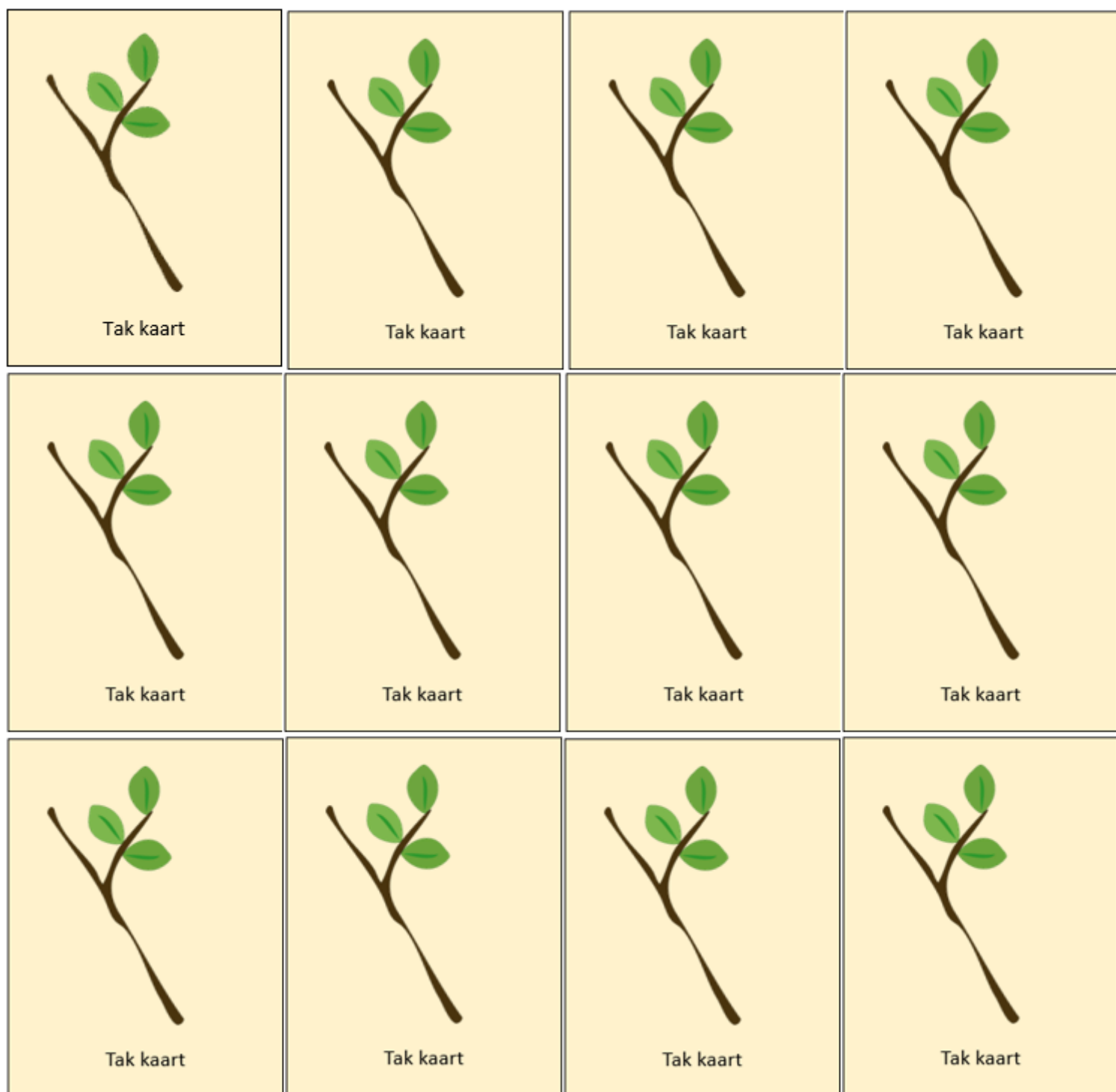
- a. Tot ziens
- b. Ik ga naar Mijn Vader in de hemel.
- c. Maak alle volken tot mijn discipelen.**
- d. God zegene u.

Wat is de laatste zin van de Bijbel?

- a. De genade van onze Heere Jezus Christus zij met u allen.**
- b. En ze leefden nog lang en gelukkig.
- c. Eind goed, al goed.
- d. Amen. Kom, Heere Jezus!

BIJLAGE 5

Tak kaarten behorend bij het 'Groeispeel'

BIJLAGE 6

Groeimiddelkaarten behorend bij het 'Groeispeel'

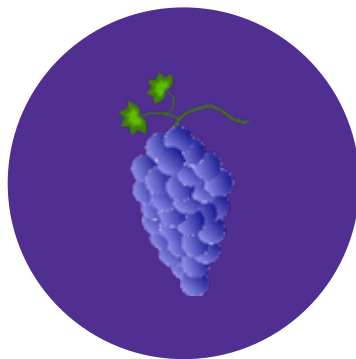
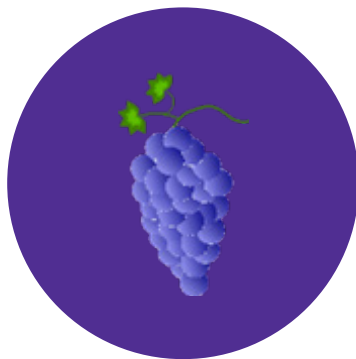
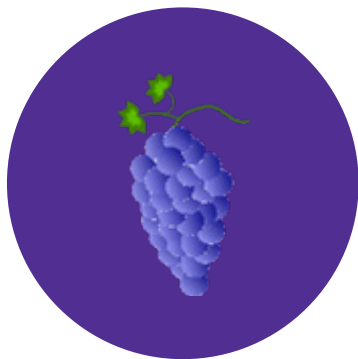
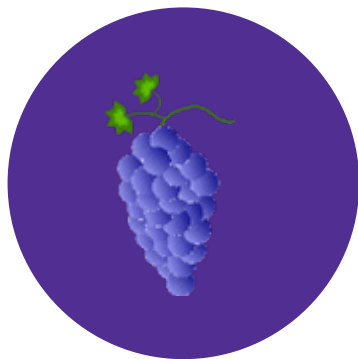
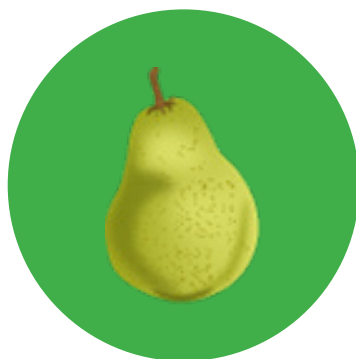
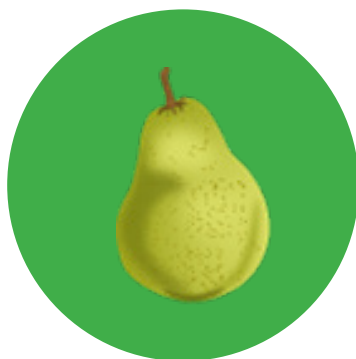
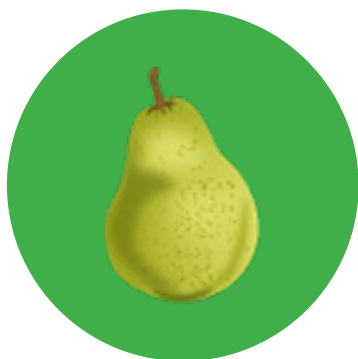
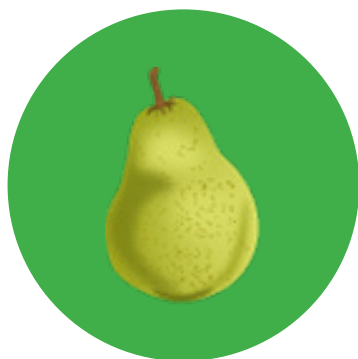

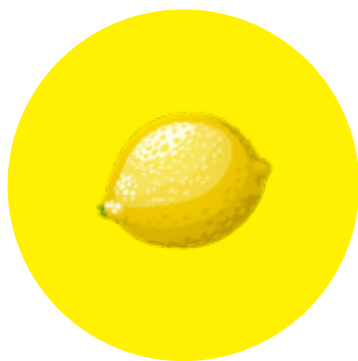
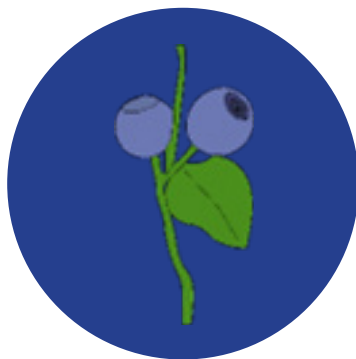

BIJLAGE 7

Vruchtenfiches behorend bij het 'Groeispiel'

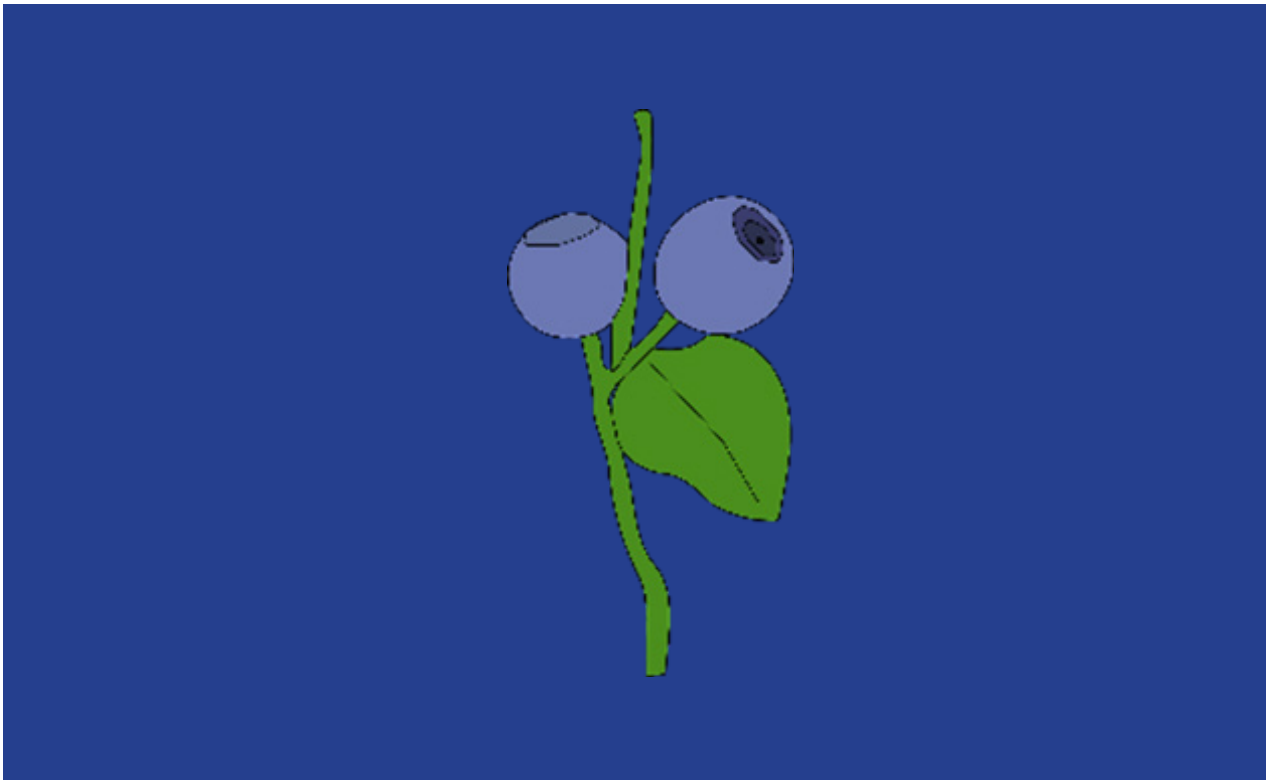
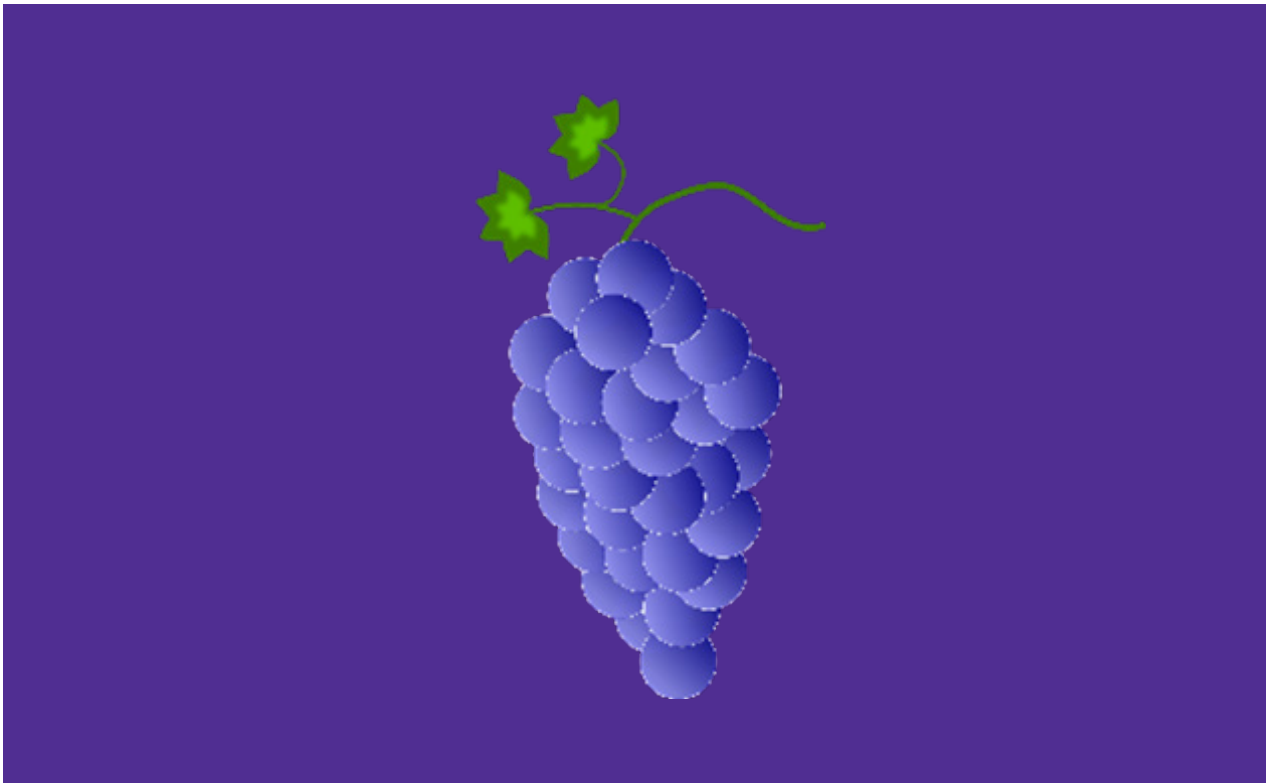

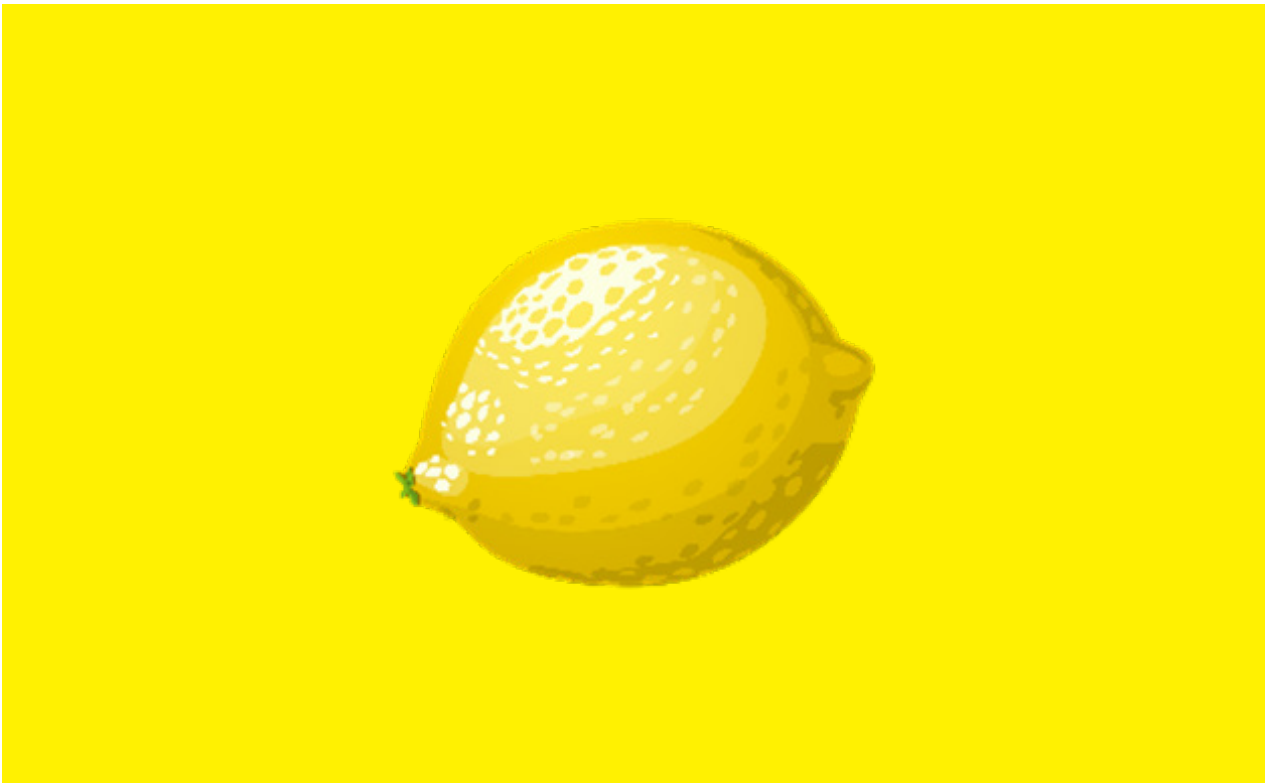

BIJLAGE 8

6 Kleurkaarten behorend bij het 'Groeispeel' (voor de opdrachten)

BIJLAGE 9

Opdrachtkaarten behorend bij het 'Groeispiel'

Vliesdoek omkeren

Ga als team op het doek staan. Het doel van deze opdracht is om gezamenlijk het hele doek om te draaien zonder dat iemand van het doek afstapt. Wanneer iemand van het doek of zeil afstapt of valt, moeten jullie helemaal opnieuw beginnen.

Winst: groeimiddel zon

Zwevende rank

Ga in twee gelijke rijen tegenover elkaar staan. Iedereen steekt beide wijsvingers voor zich uit op borsthoogte met de duimen in de andere vingers. De leider legt de stok op de wijsvingers. Aan jullie de opdracht om de stok op de grond te leggen.

Winst: groeimiddel water

Vruchtenpuzzels

Maak zo snel mogelijk alle zes vruchtenpuzzels.

Winst: groeimiddel zon

In zicht

Hebben jullie voldoende inzicht om deze vier puzzels op te lossen?

Winst: groeimiddel zon

Kijk goed

Jullie krijgen een lijstje met vruchten te zien. Na een minuut gaat het lijstje andersom en moeten jullie om de beurt een vrucht noemen die op het lijstje staan. Hebben jullie meer dan driekwart goed, dan is de opdracht geslaagd.

Winst: groeimiddel zon

In de wijngaard

Vind vijf verschillende paden in de 'wijngaard'. Een pad bestaat uit zes stappen die jullie allemaal moeten zetten. Jullie mogen naar voren, naar achteren, diagonaal en terug. De leider geeft aan wanneer jullie op een 'druivenplant' staan en dus weer opnieuw moeten beginnen.

Winst: groeimiddel zon

Welke letter?

Kunnen jullie raden welke letter er logischer wijs na de letter N komt te staan?

Winst: groeimiddel zon

(bio)logische vruchten

Welk getal komt er op de plek van het vraagteken te staan?

Winst: groeimiddel zon

'Vruchten' vangen

Probeer om het balletje in het bekertje te krijgen. Lukt dit het hele team, dan is de opdracht geslaagd.

Winst: groeimiddel zon

Gekleurde steentjes

Jullie krijgen allemaal 15 dominosteentjes. Zet om de beurt een steentje neer, sluitend aan het vorige steentje en maak een parcours. Wanneer een steentje alles omgooit en alle steentjes zijn nog niet gebruikt, beginnen jullie opnieuw.

Winst: groeimiddel zon

Race tegen de klok

Ga achter elkaar in een rij staan. De eerst speler krijgt een lepel en legt daarop een pingpong balletje. Hiermee gaat hij het parcours lopen. Valt de bal, begin je opnieuw. Als je weer bij de startpositie bent, geef je de lepel en bal aan de volgende. Heeft iedereen het parcours gelopen, dan is de opdracht geslaagd

Winst: groeimiddel zon

Rupsje

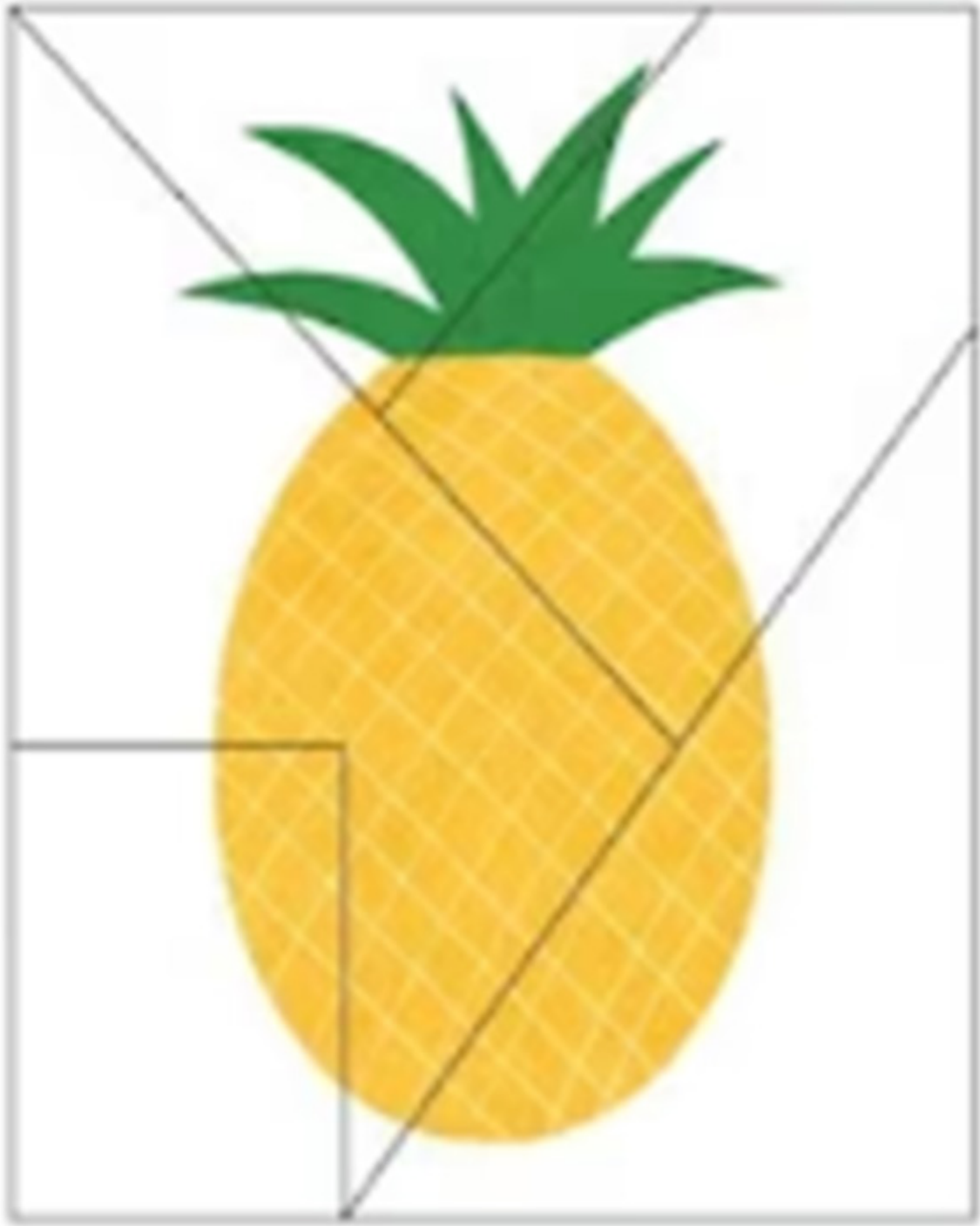
Jullie klemmen een ballon tussen elkaar, maar gebruiken hierbij niet jullie handen. Leg zo snel mogelijk de bepaalde afstand af. Als een ballon losraakt, beginnen jullie helemaal opnieuw.

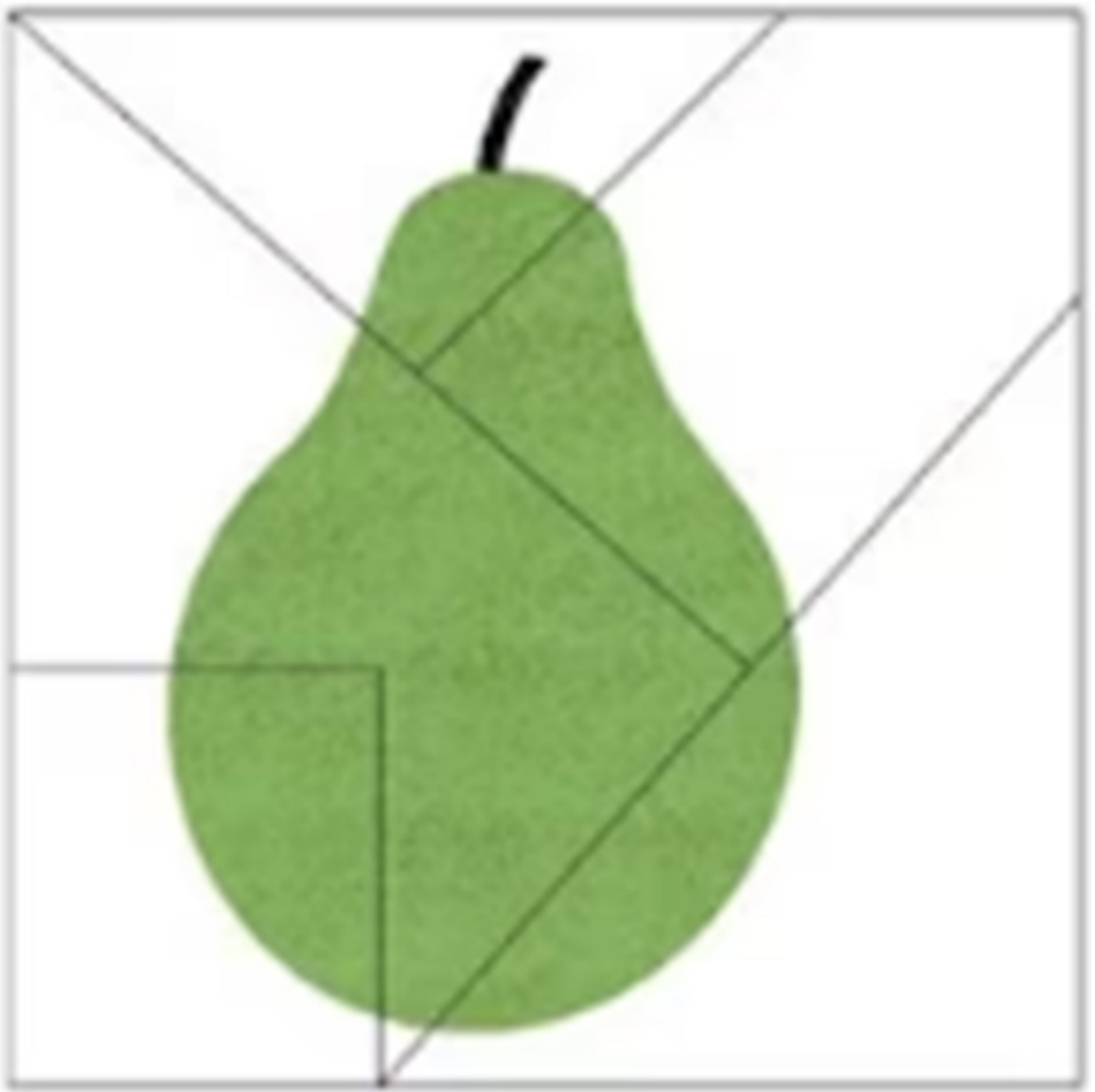
Winst: groeimiddel zon

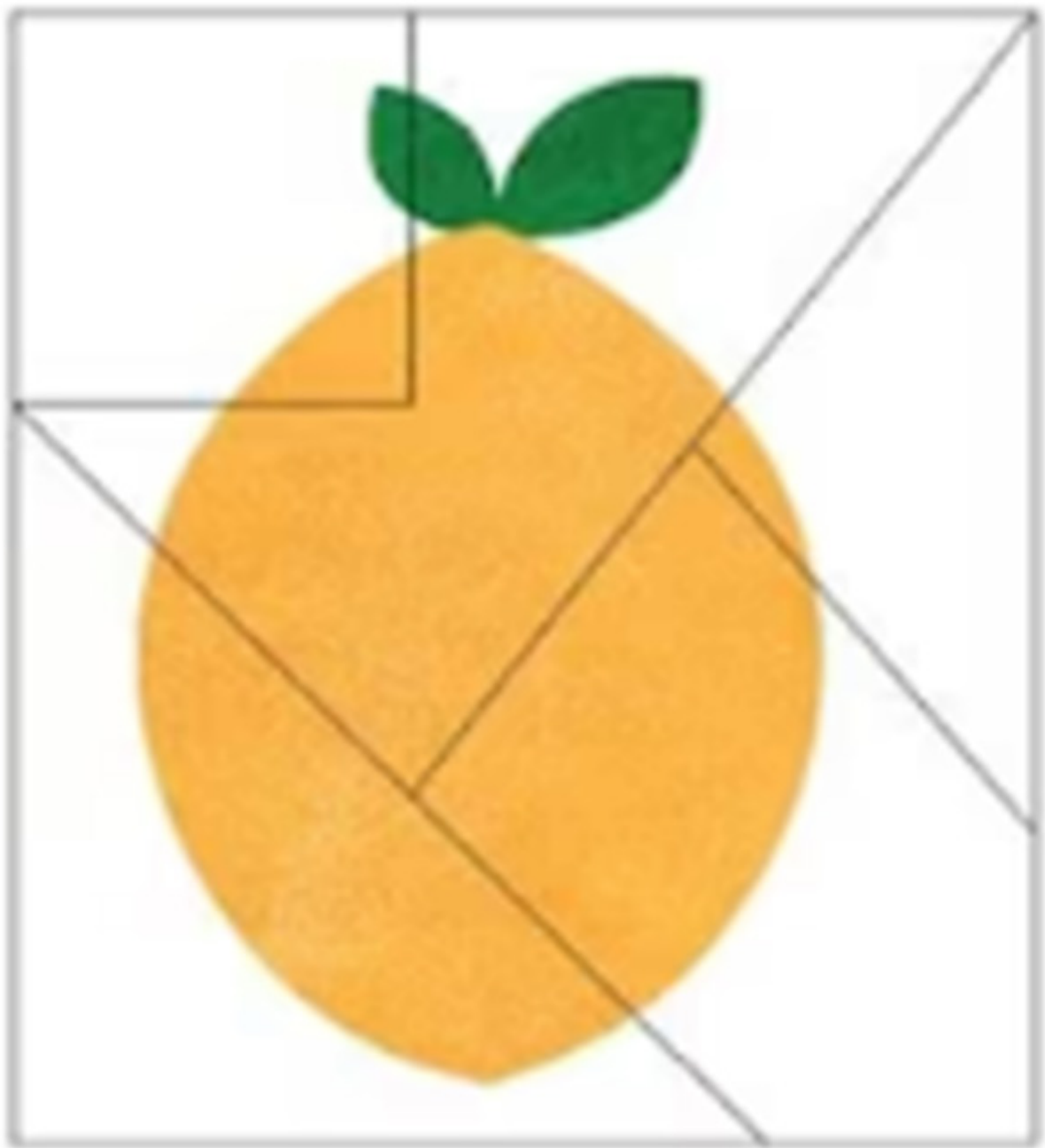

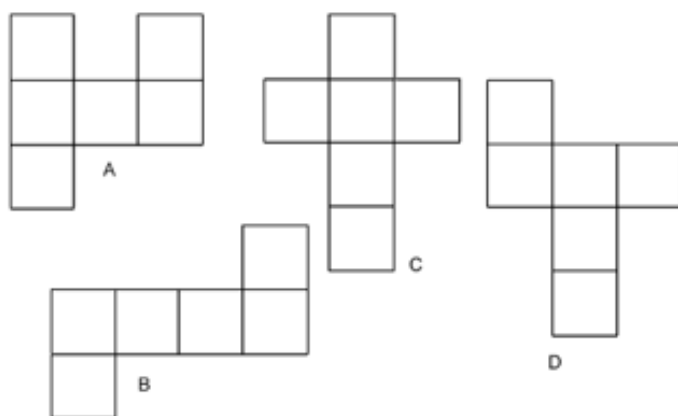

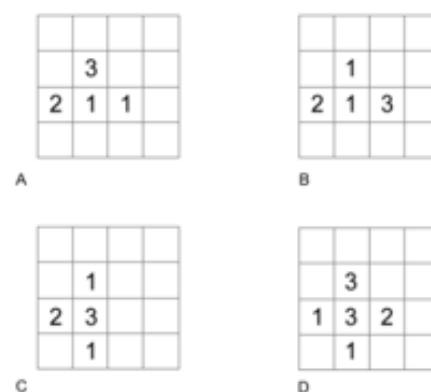
BIJLAGE 11

behorend bij het 'Groeispeel' (bij spel: In zicht)

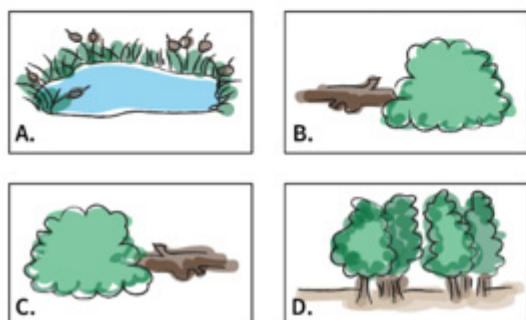
1. Van welke bouwplaat kun je geen kubus vormen?

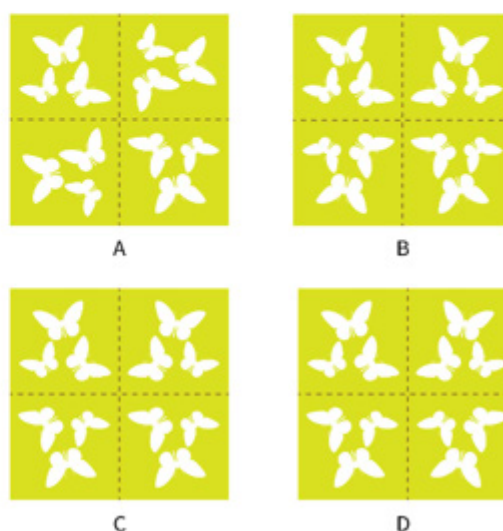
2. Welke plattegrond hoort bij dit gebouw?

3. Piet staat op de plek X en kijkt naar het zuiden. Wat ziet hij?

4. Vouw het blaadje langs de vouwlijnen in gedachten uit. Welke uitkomst is juist?

BIJLAGE 12

behorend bij het 'Groei spel: 'In de wijngaard''

Wijngaard 1

start ↓

				x
			x	
		x		
	x			
		x		
			x	

start ↓

Wijngaard 2

	x			
		x		
		x		
		x		
			x	
				x

finish

start ↓

Wijngaard 3

x				
	x			
		x		
			x	
				x
			x	

finish

start ↓

finish

Wijngaard 4

	x			x
	x			x
		x	x	

start ↓

Wijngaard 5

	x			
		x		
	x			
		x		
	x			
		x		

finish

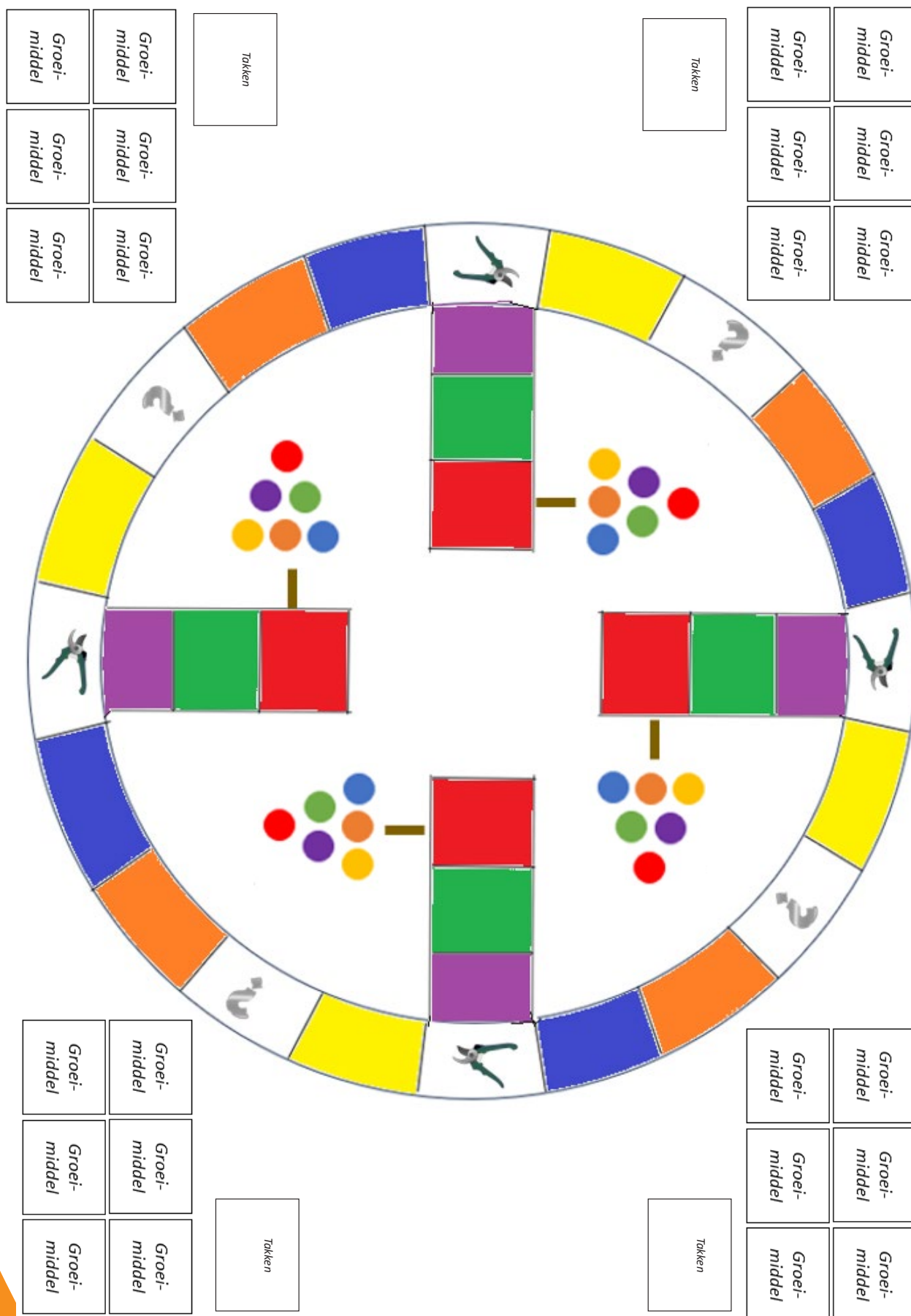
BIJLAGE 13

behorend bij het 'Groeispel' (bij spel: Vruchtenrooster)

			4
			12
			11
8	10	?	

BIJLAGE 14

behorend bij het 'Groei spel' (bij spel: 'In de wijngaard')

De ware Wijnstok en de ranken

1 Ik ben de ware Wijnstok en Mijn Vader is de Wijngaardenier.

2 Elke rank die in Mij geen vrucht draagt, neemt Hij weg; en elke rank die vrucht draagt, reinigt Hij, opdat zij meer vrucht draagt.

3 U bent al rein vanwege het woord dat Ik tot u gesproken heb.

4 Blijf in Mij, en Ik in u.

Zoals de rank geen vrucht kan dragen uit zichzelf, als zij niet in de wijnstok blijft, zo ook u niet, als u niet in Mij blijft.

5 Ik ben de Wijnstok, u de ranken; wie in Mij blijft, en Ik in hem, die draagt veel vrucht, want zonder Mij kunt u niets doen.

6 Als iemand niet in Mij blijft,

wordt hij buitengeworpen zoals de rank, en verdort, en men verzamelt ze en werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand.

7 Als u in Mij blijft en Mijn woorden in u blijven, vraag wat u maar wilt en het zal u ten deel vallen.

8 Hierin wordt Mijn Vader verheerlijkt, dat u veel vrucht draagt en Mijn discipelen bent.

